

Velfærd fisk

Når man opdrætter et dyr er man forpligtiget til at behandle dyret velfærds-mæssigt korrekt

Dette gælder også fisk!

Velfærd fisk

Emnet er stadig relativt nyt for fisk og fiskeopdræt

Stigende interesse fra politikerne, myndigheder, NGO, forskere, supermarkedskæder og forbrugerne

Velfærds lovgivning i DK

I øjeblikket ikke andet end

- Transportforordningen
- Dyrevelfærdsloven (994/2025)
- Forordning om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet (1099/2009)
- Bekendtgørelse om aflivning, herunder slagtning, af dyr (817/2023)

Men mere kan være på vej

Dyrevelfærdsloven (LBK 994/2025)

§ 1.

Loven har til formål at fremme god dyrevelfærd, herunder beskytte dyr, og fremme respekt for dyr som levende og sansende væsener. Loven har endvidere til formål at varetage dyreetiske hensyn.

§ 2.

Dyr er levende væsener og skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

§ 3.

Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

EU slagte-forordning 1099/2009

Gældende siden 2013

Artikel 1:

.....

For så vidt angår fisk, finder dog kun kravene i artikel 3, stk. 1, anvendelse.

Artikel 3

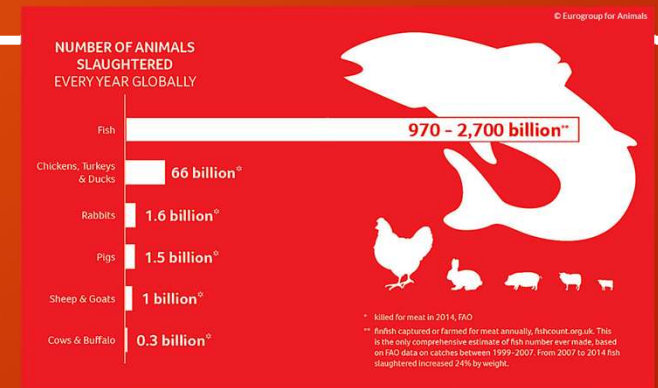
Generelle krav til aflivning og dermed forbundne aktiviteter

1. Dyr skal skånes for enhver undgåelig smerte, psykisk belastning eller lidelse under aflivning og dermed forbundne aktiviteter.

Internationalt

Fokus på emnet i øjeblikket

- Forskning øget
- EFSA ´s udtalelser
- Krav fra detail / forbrugere
- Krav fra Dyreværnsorganisationer

EU Reference Centre for Animal Welfare
EU-Parlamentet ønsker mere lovgivning

Dyrenes Beskyttelse

DYRENES
BESKYTTELSE

DYR TIL ADOPTION ▾

VÆR MED ▾

VORES ARBEJDE ▾

DYR I NØD ▾

STØT

Artikel, 20. februar 2023

FORARMEDE FANGNE FISK

Opdrætsfisk lever tæt sammenpresset i bassiner uden mulighed for at udleve naturlig adfærd. Fiskene er nogle af de glemte arter uden krav til eller tilsyn med deres levevilkår i den stadig mere industrielle produktion.

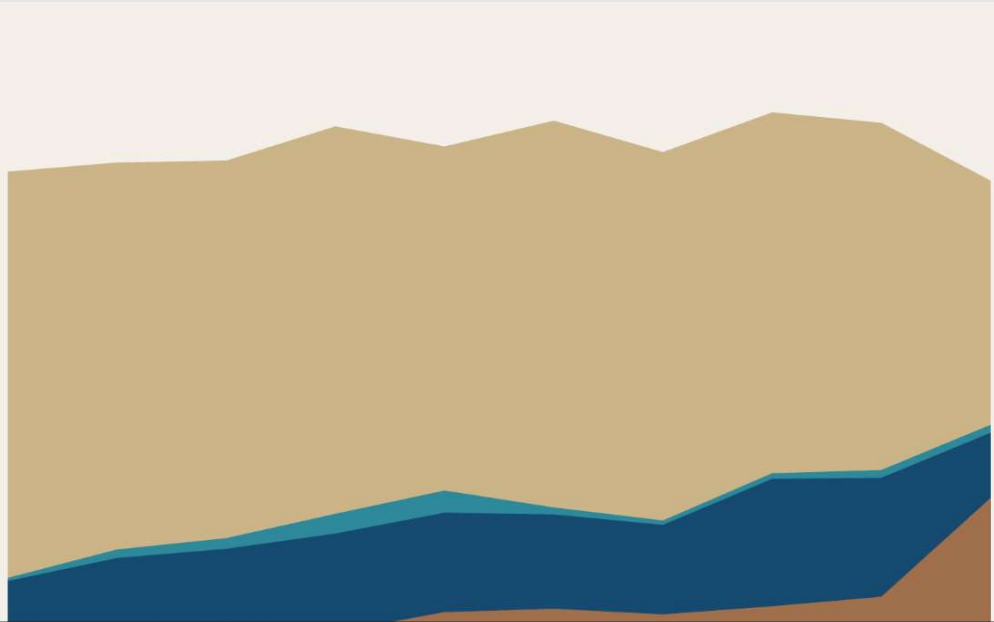

Johanne
Redaktør

Del artiklen på:

OPDRÆTSFISK I DANMARK I alle slags opdræt er mange fisk lukket inde på meget begrænset plads i forhold til deres naturlige liv – uden krav til eller tilsyn med deres velfærd. Eneste undtagelse er opdræt.

50.000
45.000
40.000
35.000
30.000
25.000
20.000
15.000
10.000
5.000

Dyrenes Beskyttelse mener, at der skal være et statsligt tilsyn med dyrevelfærden for fisk i akvakultur.

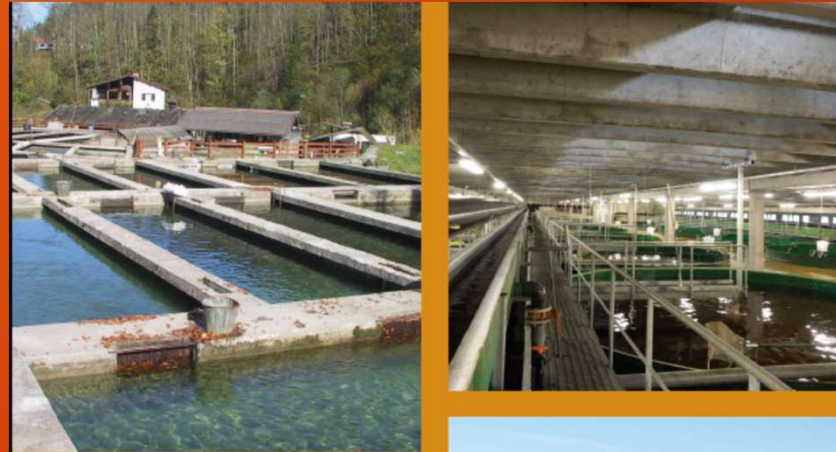
EU's Welfare Platform Own Initiative Group on Fish

Anbefalinger om:

- Vandkvalitet
- Håndtering

Vedtaget og offentliggjort
i sommeren 2020

Transportkursus fisk februar 2026

Guidelines on Water Quality and Handling
for the Welfare of Farmed Vertebrate Fish

EU Platform on Animal Welfare Own Initiative Group on Fish

DOC.11068.2020 Rev.1

Nye EU tiltag

Farm to Fork

Farm to Fork strategy (maj 2020):

- Revidere EU velfærdsreglerne inden udgangen af 2023
 - Ny opdateret transportforordning (arbejdet er allerede påbegyndt)
 - Nye opdaterede slagte-regler (forordning)

Nye EU tiltag

Strategiske retningslinjer

EU Kommissionens strategiske retningslinjer for bæredygtig udvikling af akvakultur (2020):

- udvikle god praksis for fiskevelfærd under opdræt, transport og aflivning
- fastsætte validerede, artsspecifikke og kontrollerbare indikatorer for fiskevelfærd i hele produktionskæden, herunder transport og slagtning
- yderligere forskning og innovation
- tilvejebringe viden og færdigheder om fiskevelfærd til akvakulturproducenter og andre **operatører**, der håndterer levende opdrættede fisk

Nye EU tiltag AAC (rådgivende udvalg)

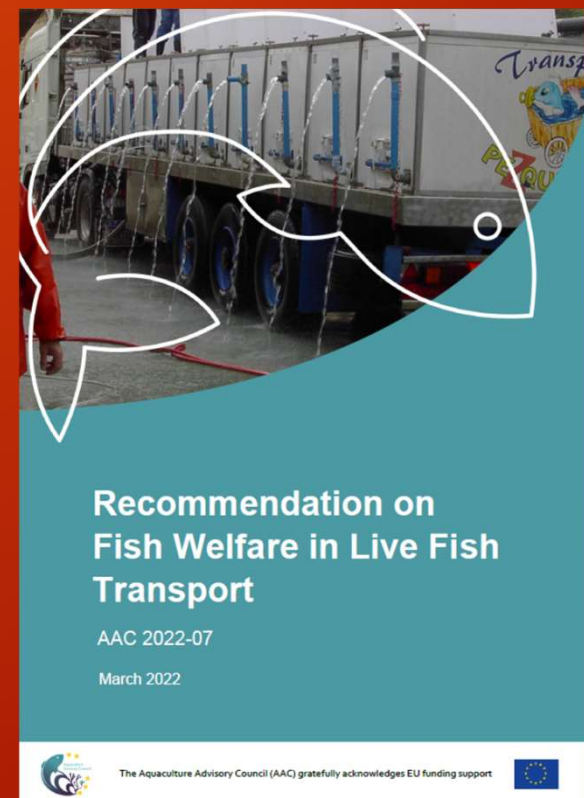
Anbefaling omkring fiskevelværd under transport (marts 2022)

- Simple anbefalinger omkring transport af fisk

Recommendations

- The Commission and Member States should take steps to support aquaculture operators in implementing the important measures for fish welfare detailed in this paper.
- When considering fish transport, the animal welfare legislative review should take account of the objectives of the Green Deal and Farm to Fork Strategy including improving animal welfare and having a robust and resilient food system.
- A comprehensive impact assessment should be undertaken on any new welfare requirements for live fish transport.

Transportkursus fisk februar 2026

Implementing the Strategic Guidelines for EU Aquaculture

Code of good practices on fish welfare and fish welfare indicators

European Maritime, Aquaculture and Fisheries Fund (EMFAF)

Written by Pablo Manuel Xandri Royo, Tiziana Pacchiarini, Mayra Llorente Manzanares (NTT Data), David Bassett (EATIP) and Pablo Arechavala López (IMEDEA-CSIC) on behalf of the EU Aquaculture Assistance Mechanism
October 2025

Input til EU-Kommissionen

EU-lovgivning baseres primært på udtalelser fra

1. 2024: EU Reference Centre for the welfare of aquatic animals (Grækenland/Tjekkiet/Spanien)
 2. EFSA
 3. OIE
- + medlemslandenes ønsker

Oprettet i 2024

Fokus på fisk og blæksprutter

Shall focus on “the enforcement of EU rules by developing and disseminating knowledge and tools to assist the competent authorities in performing better official controls” and shall “provide scientific and technical expertise to relevant national scientific support networks or bodies through training courses for staff and disseminating research findings and technical innovations. It will help the authorities understand the rules, as well as the possible control methods to be used by them.

EFSA laver ”videnskabelige” udtalelser:

- **Bedøvelse / slagtning (2004 / 2009)**
- **Produktionssystemernes betydning for velfærd**
 - **Ørred (2008)**
 - **Ål (2008)**
- **Bevidsthed hos fisk (2009)**
- **Fish husbandry systems: exercise of the EFSA AHAW Network (animal welfare topic)**

CHAPTER 7.2.

WELFARE OF FARMED FISH DURING TRANSPORT

Article 7.2.1.

Scope

This chapter provides recommendations to minimise the effect of transport on the welfare of farmed fish (hereafter referred to as fish). It applies to their transport by air, by sea or on land within a country and between countries, and only considers the issues related to their welfare.

Erhvervets egne standarder

Her Tyskland, Bayern

- [link](#)

Bavarian State Research Center for Agriculture

**Practical and legal aspects of
transporting live fish**

Information of the Bavarian

Kodeks for gode praksisser og indikatorer for fiskevelfærd

Dansk Akvakultur Producentorganisation

november 2025

Kodeks for gode praksisser og indikatorer for fiskevelfærd

EU Kommissionens 'Aquaculture Assistance Mechanism' har i samarbejde med EU's referencecenter for akvatiske dyrs velfærd udarbejdet en kodeks med gode praksisser og indikatorer for fiskevelfærd på tværs af arter og teknologier. Den omhandler ikke aspekter vedrørende fiskesundhed. Referencecenteret vil senere publicere artsspecifikke dokumenter om fiskevelfærd.

Kodeksen bidrager til implementeringen af EU Kommissionens strategiske retningslinjer for akvakultur, og den komplementerer kodeks om gode opdrætspraksisser i akvakultur.

Vi har mindre viden om akvatiske dyrs velfærd end om pattedyrs og fugles velfærd, men der er sket betydelige fremskridt i udviklingen af gode praksisser for fiskevelfærd. Processen drives af samarbejde mellem opdrætterne, forskere, NGOer og myndigheder.

Den øgede viden om velfærd øger behovet for indikatorer for fiskevelfærd. Forskningsprojekter er afgørende for at udvikle mere viden om de enkelte arter og forskellige opdræsteknologier.

EU Kommissionens strategiske retningslinjer for akvakultur understreger vigtigheden af akvatiske dyrs velfærd. Bedre velfærd øger fiskenes livskvalitet og bidrager positivt til sektorens produktivitet og bæredygtighed.

Kodeks for fiskevelfærd ved landtransporter af levende regnbueørreder 2025

Dansk Akvakultur Producentorganisation

oktober 2025

Kodeks for fiskevelfærd ved landtransporter af levende regnbueørreder

1. Indledning

Dansk Akvakultur Producentorganisationens (DAPO) kodeks for fiskevelfærd ved landtransporter af levende regnbueørreder opstiller gode praksisser, der skal sikre fiskevelfærden under transporter.

Den medtager ikke lovgivning og praksisser for fiskesundhed.

Kildematerialet for de gode praksisser er:

- Code of good practices on fish welfare and fish welfare indicators, udkast EU Kommissionen, juni 2025
- Recommendation on fish welfare in live transport, Aquaculture Advisory Council, 2022
- Dyrevelfærd i dansk fiskeopdræt: Regulatoriske og praktiske aspekter, DTU Aqua, 2024

3 Gode praksisser

Transportmidlers udformning og vedligeholdelse

1. Skal være tilpasset fiskenes størrelse, vægt og antal.
2. Skal være udformet og vedligeholdt, så der undgås skader på køretøjet og andet udstyr, som direkte eller indirekte vil kunne påvirke fiskenes velfærd.
3. Bør være fri for skarpe kanter og andet, der kan skade fiskene.
4. Skal være forsynet med iltningsudstyr, det er nødvendigt for at håndtere ændringer i forholdene under transporten og imødekomme fiskenes behov.
5. Det skal være muligt at kontrollere vandets temperatur og iltindhold og om nødvendigt træffe korrigerende foranstaltninger.

Forberedelser før transport

6. I nogle tilfælde kan det være nødvendigt at bedøve fisk under tilsyn af en dyrlæge, at sænke vandtemperaturen før pålæsning eller at bruge saltvand i stedet for ferskvand.
7. Fisk inspiceres før transport, og de må ikke læsses, hvis de har tegn på sygdom, fysiske skader eller udviser afvigende adfærd.
8. Operatøren skal sikre, at udstyret er i orden, og at der er tilstrækkeligt personale til at håndtere af- og pålæsning.
9. Der er en nødplan for uforudsete hændelser ved på-/aflæsning samt under transporten.
10. Det skal sikres, at beholdningen af ilt er større end det forventede behov.
11. Planlægning skal sikre, at transporttiden bliver så kort som mulig, og at fisk kan aflæsses

Kodeks for fiskevelfærd ved landtransporter af levende regnbueørreder 2025

12. Der bør ikke være store forskelle i vandtemperaturen på anlægget og i transportmidlet. Fisk bør transporteres i koldt vandt, da det nedsætter metabolismen og iltbehovet, og temperaturen bør under transporten ikke variere mere end 2°C.
13. Operatører skal sikre en vandkvalitet, der er passende for regnbueørreder og transportmåden, herunder transportens varighed.
14. Der bør ikke transporteres fisk af forskellige arter og/eller størrelse i samme beholder eller tanke.
15. Fiskenes evne til at håndtere stresspåvirkninger under transport skal vurderes på grundlag af sundhedsstatus, tidligere håndtering og nylig transporthistorik.
16. Ved vandtemperaturer under 10°C skal fiskene faste i minimum 5 dage, ved vandtemperaturer over 10°C skal de faste i minimum 3 dage før pålæsning og transport.

Kodeks for fiskevelfærd ved landtransporter af levende regnbueørreder 2025

Af- og pålæsning

17. Fisk må ikke løftes ved gæller og hale.
18. Af- og pålæsning er særligt stressende for fisk. Håndtering skal begrænses til et minimum, være varsom, og tiden uden for vand skal minimeres.
19. Pumper bør anvendes i stedet for net til at flytte fisk. Er det ikke muligt, bør nettene være bløde med lille maskestørrelse, ikke imprægneret eller imprægneret med knuder og/eller uden knuder for at begrænse skader på fisk.
20. Udstyret skal være uden skarpe kanter og andet, der kan skade fisk.
21. Samling i stimer bør ske trinvis uden at medføre unødigt stres. Varigheden og intensiteten bør minimeres.
22. Vær opmærksom på faldhøjden ved aflæsning.
23. Der skal afsættes tilstrækkelig tid til akklimatisering af fiskene i overensstemmelse med deres behov, inden de overføres til vand af en væsentligt anderledes kvalitet i forhold til fx temperatur, saltholdighed eller pH-værdi.
24. Døende eller alvorligt tilskadede fisk skal fjernes og aflives uden unødige lidelser.

Brug af flydende ilt under transport

25. Omgå håndteringen af ilt med omtanke og åbn haner langsomt for ikke at skabe uro i den flydende ilt.
26. Brug altid rene handsker og sikkerhedsudstyr
27. Det er vigtigt at olie og fedt ikke kommer i kontakt med oxygen, da blandingen kan selvantænde eller reagere voldsomt (flydende ilt er stærkt brandnærende).
28. Observer at alle slanger og iltsten giver en jævn fordeling af ilt i bassinet.

Kodeks for fiskevelfærd ved landtransporter af levende regnbueørreder 2025

Transporten

29. Fiskene bør være rolige, før transporten påbegyndes, og de skal særligt tilses i perioden efter pålæsning.
30. Bestandstætheden skal tilpasses for at sikre tilstrækkelig god vandkvalitet under hele transporten.
31. Kørslen bør foregå varsomt og rolig.
32. Der må ikke fodres under transporten.
33. Ilt og vandtemperatur bør observeres løbende
34. Operatøren skal være opmærksom på, at indholdet af kuldioxid ikke bliver for høj.
35. Visuel inspektion af fisk bør begrænses til et minimum og tilpasses den konkrete transport.

Kodeks for fiskevelfærd ved landtransporter af levende regnbueørreder 2025

36. Der bør anvendes ren ilt under transporten og ikke trykluft. Luft kan bruges til beluftning og fjernelse af gasser, herunder kuldioxid og ammonium.
37. Er det nødvendigt at aflive fisk under transporten, skal chaufføren eller ledsageren være behørigt uddannet og i stand til at foretage aflivningen.

Efter transporten

38. Appetit, adfærd, sygdomme og dødelighed bør monitoreres i 1 uge efter aflæsning.
39. Fisk, der udviser unormale kliniske tegn, skal enten isoleres og undersøges af en dyrlæge, som kan anbefale en bestemt behandling, eller aflives efter en metode, der er velegnet til regnbueørreder, fiskenes størrelse, og som forhindrer unødige lidelser.
40. Operatører skal vurdere væsentlige problemer i forbindelse med transport og træffe afbødende foranstaltninger for at forhindre gentagelser.

Dyrevelfærdsaftale d. 9/2 2024

Gælder 2024 - 2027

Øvrige initiativer

28. Vidensyntese om fiskevelfærd

Der igangsættes en vidensyntese hos DTU Aqua, der i løbet af 2024 skal afrapportere om dyrevelfærdsmæssige forhold ved opdræt af fisk under danske forhold samt identificere et eventuelt behov for yderligere forskning. Målet er at opstille anbefalinger til dyrevelfærdsmæssige krav for opdræt af fisk, herunder undersøges evt. dyrevelfærdsmæssige konsekvenser ved opdræt af blæksprutter. Derudover forelægges Det Veterinære Sundhedsråd spørgsmålet om dyrevelfærdsmæssige konsekvenser ved brugen af kar med dyser i forbindelse med skylning af jomfruhummere.

29. Støtte til schweishundeførerne

En schweishund er trænet i at opspore såret hjortevildt. Schweishundeførerne bidrager til, at borgere og trafikkanter får en hurtig og professionel hjælp, hvis man har skadet hjortevildt og ikke selv kan finde og aflive det. Schweisssekretariatet koordinerer og bistår schweishundeførernes arbejde. Schweissregistret består af cirka 190 frivillige hundeførere fordelt over hele Danmark. Aftalepartierne er enige om at afsætte 1,0 mio. kr. årligt til Schweissregistret i 2024-2027.

30. Forbud mod hold af kaniner til konsum i små bure

Aftalepartierne er enige om, at der for konventionelt opdrættede kaniner til konsum skal gælde samme pladskrav som for økologisk opdrættede kaniner. Med initiativet ønsker aftalepartierne at sikre, at alle kaniner

- DTU rapport offentliggjort jan 2025

Transportkursus fisk februar 2026

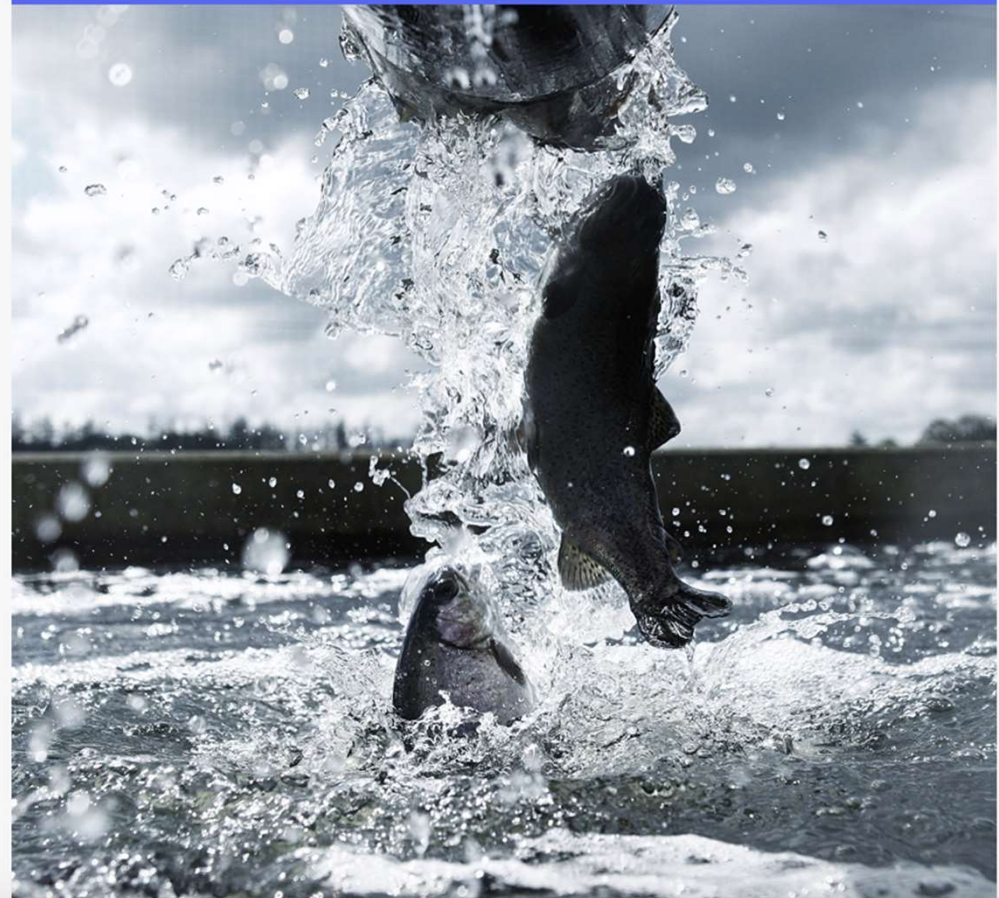

DTU Aqua
National Institute of Aquatic Resources

Animal welfare in Denmark's fish farming sector: Regulatory and practical aspects

Manuel Gesto

DTU Aqua Report no. 474-2024

Spørgsmål er velkomne

